

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Krajský úřad Karlovarského kraje
Odbor regionálního rozvoje a
oddělení územního plánování
Závodní 353/88
360 06 Karlovy Vary

V Praze dne 9. července 2015
Č. j.: 47225/ENV/15
Vyřizuje: Ing. Jančí
Tel.: 267 12 2107

Věc: Stanovisko a připomínky MŽP k návrhu Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje a vyjádření MŽP k vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území k návrhu Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje

Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor regionálního rozvoje a oddělení územního plánování (dále jen „KÚ“), jako orgán vykonávající působnost ve věcech územního plánování podle ustanovení § 5 odst. 1 a 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) oznámil, že byl zpracován návrh Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje (dále též jen „AZÚR KVK“) a vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR KVK na udržitelný rozvoj území.

I. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) uplatňuje na základě ustanovení § 37 odst. 2 stavebního zákona, prostřednictvím odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, jako dotčený orgán dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů následující stanovisko k návrhu 1. Aktualizace ZÚR KVK.

Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů:

1. MŽP v souladu s ustanovením § 17 písm. a) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ZPF“) jako orgán ochrany zemědělského půdního fondu příslušný podle § 17 písm. d) zákona

o ZPF k udělení souhlasu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 9 zákona o ZPF sděluje následující stanovisko:

Návrh AZÚR KVK uvažuje v oblasti č. 19 se zábořem o celkové výměře 141,97 ha zemědělské půdy, která je převážně řazená do III. třídy ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) v rámci realizace záměru „Průmyslový park Cheb II“.

Takovýto enormní zábor zemědělské půdy není v předložené dokumentaci dostatečně odůvodněný. V souladu se základními zásadami ochrany ZPF a povinnostmi při územně plánovací činnosti, a v souladu s § 5 odst. 1 zákona o ZPF, je povinností pořizovatele a projektanta územně plánovací dokumentace patřičně zdůvodnit, zda navržené řešení je z hlediska ochrany ZPF nejvýhodnější. Tato podmínka však splněna nebyla, a tudíž nesouhlasíme s návrhem plochy č. 19.

Vzhledem ke skutečnosti, že se v obci nachází dostatek ploch se stejným funkčním využitím, které nejsou doposud plně využity, je uvedený zábor v rozporu se zásadami ochrany ZPF dle ustanovení § 4 odst. d) zákona o ZPF.

2. MŽP dále vydává ve smyslu článku II odst. 1 Metodického pokynu odboru ochrany lesa a půdy MŽP ze dne 1. 10. 1996 č. j.: OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona o ZPF stanovisko k následujícím navrhovaným rozvojem plochám:

a) Dopravní infrastruktury silniční:

- D81 „Úsek Jenišov – silnice I/13“ (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 35,13 ha, z toho je 3,58 ha zařazeno do II. třídy ochrany zemědělské půdy).

b) Pro ekonomické aktivity:

- 19 „průmyslový park Cheb II“ (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 141,97 ha zařazené do III., IV. a V. třídy ochrany zemědělské půdy).

c) Pro rekreaci a sport:

- 12 „Plocha rekreace a sportu Jáchymov – Boží Dar-Klínovec“ (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 65,17 ha, z toho je 3,50 ha zařazeno do I. třídy ochrany zemědělské půdy a 7,31 ha do II. třídy ochrany).
- 13a „Plocha rekreace a sportu Stříbrná – Bublava (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 53,13 ha, z toho je 2,54 ha zařazeno do II. třídy ochrany zemědělské půdy).
- 14 „Plocha rekreace a sportu Nové Hamry“ (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 40,44 ha zařazené do III., IV. a V. třídy ochrany zemědělské půdy).
- 15 „Plocha rekreace a sportu Plešivec“ (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 21,92 ha, z toho je 7,92 ha zařazeno do I. třídy ochrany zemědělské půdy a 5,89 ha do II. třídy ochrany zemědělské půdy).
- 18 „Plocha rekreace a sportu Aš – Háj“ (kvalifikovaný odhad záboru ZPF činí 23,42 ha, z toho je 0,67 ha zařazeno do I. třídy ochrany zemědělské půdy a 5,07 ha do II. třídy ochrany zemědělské půdy).

Uvedené rozvojové plochy jsou posouzeny zejména z pohledu souladu s ustanovením § 4 zákona o ZPF s následujícím závěrem:

Obecně:

V rámci rozvojových ploch označených D81, 12, 13a, 15 a 18 jsou předpokládány zábory zemědělské půdy zařazené do I. a II. třídy ochrany dle vyhlášky č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona lze zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu. S ohledem na skutečnost, že zmíněné ustanovení neuvádí, ve kterých konkrétních řízeních vedených dle zákona musí být uplatněno, je nezbytné jej aplikovat také v postupu dle § 5 odst. 2 zákona. Tento fakt potvrzuje například znění ustanovení § 4 odst. 4 zákona, podle kterého se § 4 odst. 3 nepoužije při posuzování těch ploch, které jsou obsaženy v platné územně plánovací dokumentaci (dále jen „ÚPD“), pokud při nové územně plánovací činnosti nemá dojít ke změně jejich určení.

Nelze souhlasit s rozvojovými plochami označenými jako D81, 12, 13a, 15 a 18.

Odůvodnění:

Prostudováním příslušných kapitol textových částí dokumentace AZÚR („Výroková část – návrh“, „Odůvodnění“, „ A. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí dle přílohy stavebního zákona“) nebylo dohledáno posouzení rozvojových ploch dle ustanovení § 4 odst. 3 zákona, tj. nelze adekvátně posoudit požadavek na vymezení uvedených rozvojových ploch nadmístního významu v předmětné ÚPD z pohledu veřejného zájmu na tomto začlenění ve vztahu k veřejnému zájmu na ochraně zemědělského půdního fondu.

S rozvojovou plochou 14 lze souhlasit.

Odůvodnění:

V rámci rozvojové plochy 14 je předpokládán zábor zemědělské půdy zařazené do III. až V. třídy ochrany. Dle textové části odůvodnění lze rozvojovou plochu považovat za polygon určující hranici rozvoje jednotlivých záměrů turistické infrastruktury. Vyjmutí půd ze ZPF v celém rozsahu vymezených ploch se tedy nepředpokládá. Podrobné zábory budou moci být adekvátně vyhodnoceny až v podrobnější ÚPD nebo projektové přípravě. Na základě tohoto odůvodnění a dále za podmínky, že v podrobnějších stupních územně plánovacích dokumentací nebo následné projektové přípravě bude preferován dočasný zábor zemědělské půdy při realizaci konkrétních záměrů rekreace a sportu, lze s rozvojovou plochou 14 souhlasit.

Nelze souhlasit s návrhem rozvojové plochy 19.

Odůvodnění:

Rozvojová plocha 19 představuje zcela nový návrh záboru ZPF (převážně zemědělské půdy zařazené do III. třídy ochrany) pro ekonomické aktivity nadmístního

významu z důvodu stavu v Průmyslovém parku Cheb, ve kterém je již cca 69 % ploch připraveno k využití a také z převážné části obsazeno a zbývající volné části neposkytují podmínky pro vstup dalšího významného investora.

Návrh plochy je dále odůvodněn z pohledu posouzení veřejného zájmu na ochraně ZPF ve smyslu zákona v porovnání:

- s veřejným zájmem na vytváření územních podmínek pro vznik nových pracovních příležitostí v kraji, ve kterém míra nezaměstnanosti přesahuje republikový průměr a patří k nejvyšším v ČR

- s veřejným zájmem rozvoje města Cheb jako významného centra polycentrické sídelní struktury kraje v kontextu podmínek, hodnot a limitů územního obvodu města.

S ohledem na výše prokázaný vysoký polohový potenciál plochy, velmi dobré podmínky napojení na pátevní silniční síť a dobrou dopravní dostupnost z prakticky celé západní části kraje a význam dotčeného segmentu územního obvodu pro další rozvoj města byl veřejný zájem na vymezení předmětné plochy shledán za převažující.

MŽP vyhodnotilo zmíněné odůvodnění návrhu rozvojové plochy 19 se závěrem, že z hlediska ochrany ZPF není dostatečně zdůvodněn rozsah a lokalizace záboru zemědělského půdního fondu.

MŽP nerozporuje potenciál rozvojové plochy z pohledu dobré dopravní dostupnosti a jistého pozitivního vlivu na řešení zaměstnanosti v širším území. Ovšem je nutné zohlednit další fakta související s návrhem této plochy. ZÚR vymezují pro ekonomické aktivity další rozvojové plochy nadmístního významu, které mají zcela shodný potenciál. Jedná se především o plochy označené „Průmyslová zóna Sokolov – Staré Sedlo“, „Průmyslová zóna Dolní Rychnov – Silvestr“ a „Průmyslová zóna Sokolov – Vítkov“. Tyto plochy jsou v rámci aktualizace č. 1 co do rozsahu záboru ZPF a současně způsobu využití ponechány beze změny. Další významnou okolností je nedostatečná argumentace spočívající v absenci definice uváděného 69 % naplnění stávajícího Průmyslového parku Cheb. MŽP bylo ověřeno v terénu, že značná část plochy parku není reálně zastavěna, tj. z obsahu územně plánovací dokumentace Aktualizace č. 1 ZÚR KVK nelze identifikovat deklarované využití již schválené rozvojové plochy nadmístního významu shodného využití v kontextu potřeby navrhovaného záboru ZPF pro rozvojovou plochu č. 19.

Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů:

Dle § 108 odst. 2. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) neuplatňuje MŽP zásadní připomínky.

Je však třeba upozornit, že využitelnost ploch pro ekonomické aktivity - Průmyslový park Cheb II v kumulaci s rozvojovou plochou Průmyslový park Cheb , které se nacházejí v území zvýšeného vodohospodářského významu (ochranné pásmo vodního zdroje II.b. Jesenice-Neبانice – povodí Odavy, ochranné pásmo přírodních léčivých a minerálních vod II.B. CHOPAV Chebská pánev) je vzhledem k požadavkům na ochranu vodních poměrů dle ustanovení § 27 vodního zákona a ochranných pásem vodních zdrojů dle ustanovení § 30 vodního zákona velmi omezená. Doporučujeme tedy zvážit jinou variantu využitelnosti těchto ploch.

Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

Dle ustanovení § 79 odst. 3 písm. q) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) nesouhlasíme s vymezením následujících ploch a koridorů:

1. D 300 Krušnohorská lyžařská magistrála, úsek Boží Dar - Kraslice
2. D 200 Plochy pro rozšíření letiště Karlovy Vary
3. S13 Prokopy

Odůvodnění:

1) D 300 Krušnohorská lyžařská magistrála, úsek Boží Dar - Kraslice vede mj. jádrovým územím NPR Božídarské rašeliniště. V úseku jihovýchodně od Božídarského Špičáku až do obce Boží Dar vede přes rašeliniště, která jsou předmětem ochrany této NPR a vymezením plochy D 300 v této podobě by došlo k rozporům s limity danými zákonem o ochraně přírody a krajiny dle ustanovení § 29 písm. b) a d). V tomto konkrétním úseku lze najít variantní řešení a vést lyžařskou magistrálu sice v NPR, ale po červené značené turistické stezce. Zároveň lyžařská magistrála prochází NPR Rolavské vrchoviště, kde předpokládáme vytyčení po silnici, která zřejmě není v zimě udržovaná a nebudou tak dotčeny zájmy ochrany přírody. Jestliže tomu tak není, což není z předloženého návrhu 1. aktualizace ZÚR zřejmé, uplatní se opět limity využívání území dané zákonem o ochraně přírody a krajiny dle ustanovení § 29 písm. b) a d). Dále vzhledem k charakteru záměru nelze vyloučit vznik vyvolaných kumulativních vlivů (následné požadavky na vybavení trasy) ve vztahu k zájmům ochrany přírody, jak uvádí posuzovatel SEA.

2) Vymezení plochy D 200 zasahuje do II. zóny CHKO Slavkovský les, kde se dostává do rozporu s ustanovením § 26 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně přírody a krajiny. Rovněž posuzovatel SEA přiřadil záměru významný negativní vliv (- 2) na flóru, faunu a ekosystémy. Dále dle vyhodnocení SEA dojde k ovlivnění kvality krajinného rázu a dojde ke zdůraznění antropogenních aktivit v krajině, přičemž jedním z předmětů ochrany CHKO je krajinný ráz. Dle zřizovacího předpisu CHKO Slavkovský les je posláním oblasti ochrana krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků, aby tyto hodnoty vytvářely vyvážené prostředí.

3) Vymezení plochy S 13 pro stavbu stožáru celokrajského systému monitoringu přírodních situací bez větrné elektrárny je lokalizováno do PP Valeč a dostává se zde do rozporu s limity danými ustanovením § 36 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Předmětem ochrany je v PP Valeč mj. mineralogické naleziště, u kterého by stavbou došlo jednoznačně k poškození. Posuzovatel SEA přiřadil záměru významný negativní vliv (- 2) na flóru, faunu a ekosystémy, dále uvádí, že dojde k významnému ovlivnění kvality krajinného rázu, kde se záměr dostává do rozporu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

II. MŽP uplatňuje na základě ustanovení § 37 odst. 5 stavebního zákona následující vyjádření k vyhodnocení vlivů AZÚR KVK na udržitelný rozvoj území:

Část A. Vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR KVK na životní prostředí (dále jen „vyhodnocení SEA“):

- a) V příloze č. 2 v tab. 2.1 a 2.2 oddíl ochrana přírody a krajiny často chybí vyjmenovaná zvláště chráněná území, která jsou danou plochou či koridorem dotčena. Dále posuzovatel uvádí pro záměr D 300 Krušnohorská lyžařská magistrála pouze mírný negativní vliv (- 1) na flóru, faunu a ekosystémy, přičemž konstatuje, že dojde k rozsáhlému ovlivnění NPR Božídarské rašeliniště, NPR Rolavské vrchoviště aj. Z tohoto důvodu z hlediska zvláštní územní ochrany přírody a krajiny je považováno vyhodnocení SEA za nedostatečné.
- b) Na základě usnesení vlády č. 276/2015 byla schválena Aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje ČR, prosíme o aktualizaci textu ve vyhodnocení SEA na základě této skutečnosti.
- c) V rámci témat životního prostředí a stanovení referenčního hodnotícího rámce požadujeme, aby byla pro oblast týkající se odpadů použita data ze zdroje MŽP, čímž dojde k vzájemné provázanosti dat uváděných v současně připravovaném Plánu odpadového hospodářství Karlovarského kraje.
- d) V rámci vyjádření k návrhu Zprávy o uplatňování AZÚR KVK požadovalo MŽP, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů aktualizovaných AZÚR KVK na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu aktualizovaných ZÚR KVK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:
 - s jednotlivou plochou či koridorem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit (pouze u nově navržených či upravených ploch a koridorů)
 - s návrhem AZÚR KVK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit.

Požadujeme sdělení posuzovatele, zda lze s návrhem AZÚR KVK souhlasit, souhlasit s podmínkami (včetně jejich upřesnění), či nesouhlasit. Dále bude sdělení obsahovat i výroky k jednotlivým novým či měněným plochám a koridorům.

Část B. Vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR KVK na lokality soustavy Natura 2000 (dále jen „vyhodnocení vlivů na NATURU“):

Dle vyhodnocení vlivů na NATURU zpracovaného autorizovanou osobou podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny má AZÚR KVK významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významné lokality Krušnohorské plató a ptačí oblasti Novodomské rašeliniště - Kovářská. Důvodem pro stanovení významně negativního vlivu na tyto lokality soustavy Natura 2000 je vymezení ploch S05 a S06 s navrhovaným využitím „umístění stožáru pro monitoring přírodních situací“, resp. „umístění stožáru pro monitoring přírodních situací s doplněním o sekci větrné elektrárny“.

Ustanovení § 37 odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) stanoví, že pokud z posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu (dále jen „EVL“) nebo ptačí oblast (dále jen „PO“) vyplývá, že ZÚR mají významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, postupuje se podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny. Ustanovení § 45i odst. 9 zákona o ochraně přírody a krajiny poukazuje na to, že pokud posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 prokáže negativní vliv na předměty ochrany nebo celistvost EVL a PO a neexistuje variantní řešení bez negativního vlivu, lze schválit jen variantu s nejmenším možným negativním vlivem, a to pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a až po uložení a zajištění kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy ptačích oblastí a evropsky významných lokalit.

Předpokladem schválení AZÚR KVK v současné podobě je tedy naplnění požadavků výše uvedeného ustanovení. Návrh AZÚR KVK nicméně z tohoto hlediska neobstojí, neboť je předložen (tedy vč. předmětných ploch S05 a S06) invariantně a v rámci procesu posouzení vlivů nebyly tedy vyhodnoceny v úvahu přicházející varianty, které by mohly mít na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vliv menší, nebo žádný. Východiskem a námi preferovaným řešením je vyjmutí ploch s významně negativním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 z návrhu koncepce tak, aby bylo možné AZÚR KVK schválit (viz § 45i odst. 8 zákona o ochraně přírody a krajiny).

V opačném případě je nutné na základě předloženého vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území v části B upravit návrh AZÚR KVK, předložit a důsledně vyhodnotit variantní řešení ploch S05 a S06 a v rámci úkonů následných po vydání nesouhlasného stanoviska příslušného úřadu doložit případné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu na vymezení ploch S05 a S06 a stanovit kompenzační opatření, pokud jsou možná (v úrovni ZÚR je ke splnění poslední jmenované zákonné povinnosti příslušné MŽP).

Mgr. Evžen Doležal v. r.

Na vědomí: (odesláno VS pod čj. 47221/ENV/15)

odbor výkonu státní správy IV
odbor obecné ochrany přírody a krajiny
odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
odbor geologie
odbor odpadů
odbor ochrany vod
odbor environmentálních rizik a ekologických škod
odbor energetiky a ochrany klimatu
odbor ochrany ovzduší